

PROTOCOL VOOR BHV-ORGANISATIES TIJDENS DE COVID-19 PANDEMIE

Versie 17 december 2020

De Coronacrisis heeft invloed op het aantal aanwezige medewerkers en bhv'ers in bedrijven en organisaties. Ook nu kan er een incident of brand voorkomen. Voor bedrijven en organisaties is het van cruciaal belang dat de bhv bij incidenten eerste hulp kan verlenen en kan handelen bij een brand en/of ontruiming. Dit helpt bedrijven en organisaties om letsel en schade te beperken en zo de bedrijfscontinuïteit te borgen. Ook voldoen ze daarmee aan de wet en aan de eisen van verzekeraars.

NIBHV geeft in dit protocol tips voor bhv-organisaties om in deze bijzondere omstandigheden veilig en efficiënt te blijven optreden bij ongevallen en bij brand en ontruiming. Bewust veilig werken is juist in deze tijd van groot belang. De veiligheid van bhv'ers, personeel, cliënten, bezoekers en leveranciers staat voorop. Werkgevers en werknemers blijven te allen tijde zelf verantwoordelijk voor hun veiligheid en gezondheid en voor het opvolgen van de richtlijnen van het RIVM, de veiligheidsregio en de gemeente.

1 UPDATES

NIBHV past dit protocol aan als de RIVM richtlijnen en de tijdelijke maatregelen voor eerste hulp en reanimatie wijzigen. Op de [website van NIBHV](#) staat de meest recente informatie.

Houd de wijzigingen van de RIVM richtlijnen en de maatregelen bij eerste hulp en reanimatie in de gaten en pas zo nodig de bhv-protocollen aan. Het is belangrijk dat alle betrokkenen dan weer zo snel mogelijk worden geïnformeerd.

2 VOLG DE RIVM-RICHTLIJNEN

Voor iedereen gelden de algemene RIVM-richtlijnen:

- Blijf thuis als je een van de volgende klachten hebt: neusverkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn, lichte hoest, verhoging (tot 38 °C) of verkoudheidsklachten en koorts (vanaf 38 °C). Handel vervolgens volgens de [richtlijnen](#) die RIVM voor deze situaties geeft.
- Blijf thuis als iemand in jouw huis koorts heeft (vanaf de 38 °C) en/of benauwdheidsklachten.
- Schud geen handen.
- Houd altijd minimaal 1,5 meter afstand van elkaar.
- Zorg dat je fit bent: neem genoeg rust en zorg voor goede voeding en persoonlijke hygiëne.
- Als je hoest of niest, doe dat aan de binnenkant van de elleboog.
- Was goed en regelmatig je handen met water en zeep en gebruik handdesinfectiemiddelen (alcoholgel en alcoholvloeistof) als water en zeep niet beschikbaar zijn.

3 BHV-ORGANISATIE TIJDENS DE COVID-19 PANDEMIE

De bhv-organisatie zal flexibel moeten inspelen op de huidige situatie waarbij de veiligheid en gezondheid van alle medewerkers voorop staat. Binnen de bhv-organisatie moet iemand verantwoordelijk worden gesteld voor de uitvoering van dit protocol. Deze persoon is verantwoordelijk voor:

- De veiligheids- en hygiënemaatregelen binnen de bhv-organisatie.
- Het (zo nodig) aanpassen van de bhv-procedures als gevolg van de COVID-19 pandemie en het aanpassen van het bhv- en ontruimingsplan. Voor eerste hulp en reanimatie gelden aangepaste richtlijnen. Zie paragraaf 4. Ook bij brand en ontruiming zijn de RIVM richtlijnen van kracht.
- Het toezicht op de naleving van het protocol en de gewijzigde bhv-procedures.
- Het stimuleren en vergroten van de zelfredzaamheid van medewerkers en het maken van afspraken over de samenwerking en communicatie tussen medewerkers en de bhv.
- Het bewaken van de personele bezetting van de bhv-organisatie per dag/situatie en de verdeling van bhv-taken.
- De afstemming met het management over te nemen maatregelen bij onderbezetting van de bhv of het niet kunnen uitvoeren van alle bhv-taken.
- Samenwerking met buurbedrijven. Soms is samenwerking mogelijk met de bhv en medewerkers van buurbedrijven. Zorg voor een overzicht met noodnummers en namen en een overzicht van de afspraken.
- De communicatie over aangepaste procedures in noodsituaties. Hang posters op met informatie over wat te doen bij noodsituaties op voor iedereen toegankelijke plekken. Hang de posters in ieder geval op bij vluchtplattegronden en op informatieborden, digiborden en in de kantine.

4 UITVOERING BHV-TAKEN

Als gevolg van de RIVM richtlijnen zijn er vaak minder medewerkers en mogelijk ook minder bhv'ers aanwezig. Het is belangrijk dat in ieder geval de volgende bhv-taken kunnen worden uitgevoerd:

- het alarmeren (intern en extern);
- het geven van eerste hulp;
- het blussen van een beginnende brand;
- het ontruimen;
- het opvangen en ondersteunen van de hulpverleningsdiensten.

Bekijk per situatie en per moment hoe de bhv-taken kunnen worden verdeeld.

De bhv zal mogelijk een beroep moeten doen op niet-bhv collega's bij het alarmeren, ontruimen en bij het opvangen van de hulpverleningsdiensten. Dat vraagt om heldere afspraken over samenwerking en communicatie tussen medewerkers en de bhv bij een incident.

- Informeer alle medewerkers over hun rol in een noodsituatie. Doe een beroep op hun zelfredzaamheid en vraag om extra hulp en alertheid.
- Spreek bij een beperkte bezetting met aanwezige medewerkers af dat zij bij de start van hun werkzaamheden samen afspraken maken over de taakverdeling in een noodsituatie.
- Niet-bhv'ers kunnen, als de bhv dat niet kan, worden ingezet voor het alarmeren, ontruimen en het opvangen van de hulpverleningsdiensten.
- Neem aangepaste procedures en werkwijzen zoveel mogelijk persoonlijk met elkaar door, zo nodig online. Je kan dan samen eventuele vragen bespreken, zodat iedereen op de hoogte is van dezelfde informatie.
- Communiceer dezelfde boodschap via verschillende kanalen: stem dit met elkaar af.

5 HYGIËNE

- Volg de RIVM richtlijnen op het gebied van hygiëne.
- Op de NIBHV website staat meer informatie over [hygiëne-aspecten en preventie op de werkvloer](#).

6 GEBRUIK BHV-MIDDELEN

- Deel persoonlijke bhv-middelen bij voorkeur niet met anderen (zoals portofoon, veiligheidshesje).
- Als bhv-middelen toch door meerdere personen gebruikt worden, maak ze dan schoon met de daarvoor bestemde desinfectiemiddelen.
- Zorg voor nitril handschoenen voor de bhv'ers.
- Bedrijven kunnen zelf overwegen mondkapen te verstrekken aan de bhv voor het geval bhv'ers geen 1,5 meter afstand kunnen houden bij een eerstehulpinzet of ontruiming of bij hulpverlening aan onbekenden of aan slachtoffers MET bewezen of vermoede COVID-19 besmetting.

7 ALARMERING

Beoordeel of de alarmprocedure moet worden aangepast in verband met COVID-19. Het is belangrijk dat iedereen in het pand alert is in noodsituaties en de bhv kan alarmeren en informeren.

Als de bhv-organisatie onderbezet is, kunnen medewerkers meehelpen bij de alarmering na een instructie door de bhv-organisatie. Zorg dat medewerkers weten wat de alarmeringsprocedure is:

- Hoe kan er gealarmeerd worden?
- Wie alarmeert wie?
- Welke informatie wordt gevraagd van de medewerker die alarmeert?

8 TIJDELIJKE MAATREGELEN EERSTE HULP EN REANIMATIE

Voor een eerstehulpinzet gelden een aantal tijdelijke maatregelen om het risico van besmetting met het coronavirus van de bhv'ers tot het minimum te beperken en om de slachtoffers zo min mogelijk tekort te doen. Dit advies geldt voor een beperkte periode. Wees alert op herziening van deze adviezen. Op de [website van NIBHV](#) vind je steeds de meest recente informatie.

In een aantal gevallen mag de bhv geen eerste hulp verlenen.

Wanneer mag de bhv geen eerste hulp verlenen?

Bhv'ers mogen **geen** eerste hulp verlenen als:

- Zij positief getest zijn op COVID-19 en zolang zij door GGD/RIVM als besmettelijk worden beoordeeld.
- Zij zich ziek voelen, of iemand in hun gezin ziek is.
Als ze de RIVM richtlijnen opvolgen, zijn ze dan in ieder geval niet op het werk. Maar ze mogen ook in hun vrije tijd geen eerste hulp verlenen.
- Ze behoren tot een hoogrisicogroep. Op de [website van het RIVM](#) kan je nagaan wanneer iemand tot een hoogrisicogroep behoort.

Hersteld?

Als een medewerker hersteld is, mag hij weer aan het werk en kan hij ook zijn bhv-taken weer uitvoeren.

Aanpassingen bij een eerstehulpinzet

- Er mogen **maximaal 2** hulpverleners (inclusief brandweer/politie) bij een slachtoffer zijn. Anderen staan op minimaal 1,5 meter afstand.
- Bhv'ers dragen een mondkapje en beschermende (nitril) handschoenen tijdens het verlenen van eerste hulp om zichzelf en het slachtoffer te beschermen. Gebruik geen vinylhandschoenen, die bieden geen bescherming tegen micro-organismen.
- Bhv'ers beoordelen bij elke situatie of het noodzakelijk is het slachtoffer binnen 1,5 meter te benaderen. Als dat niet nodig is, verlenen zij hulp op afstand door aanwijzingen te geven waarmee het slachtoffer zichzelf kan helpen. Bel als dat nodig is 1-1-2. Als het wel noodzakelijk is om binnen 1,5 meter van het slachtoffer te komen, beperken bhv'ers zich tot spoedeisende eerste hulp.

Tijdelijke aanpassing van de reanimatierichtlijnen

Tijdens de COVID-19 pandemie gelden bij een daadwerkelijke reanimatie in de praktijk aangepaste richtlijnen. Informeer de bhv'ers hierover.

Het is vanaf 9 oktober 2020 voor de meldkamer ambulancezorg niet meer mogelijk om door middel van uitvragen een goede afweging te kunnen maken of het slachtoffer besmettelijk is door het coronavirus. Daarom is ter bescherming van de hulpverleners, ook de bhv'ers, besloten alle slachtoffers te reanimeren volgens de COVID-19 richtlijn (=Volgorde van handelen bij de basale reanimatie van volwassenen MET COVID-19).

Voor alle reanimaties gelden de volgende aandachtspunten.

- Volg de aanwijzingen van de medlkamercentralist op.
- Volg zo mogelijk de (hygiëne)maatregelen zoals de overheid deze adviseert.
- Beperk in alle gevallen het aantal bhv'ers dat zich met de daadwerkelijke reanimatie bezighoudt tot het minimum. Maximaal twee bhv'ers die reanimeren bij het slachtoffer, anderen staan op meer dan 1,5 meter afstand.
- Was na een reanimatie je handen en polsen met water en zeep, als dat niet kan gebruik dan handenalkohol. Dit kan eventueel bij de ambulance of een ander aanwezig hulpverleningsvoertuig.
- Bhv'ers die in de dagen/weken na de reanimatie klachten krijgen die mogelijk duiden op COVID-19 kunnen zich laten [testen](#).

De reanimatie volgens de COVID-19 richtlijn moet als volgt worden uitgevoerd:

- Beoordeel de ademhaling door alleen naar de borstkas te kijken. Open de luchtweg **niet** en kom **niet** bij het hoofd van het slachtoffer om te voelen en te luisteren.
- Is de ademhaling niet normaal en ga je reanimeren, dek dan de mond en neus van het slachtoffer af met een stoffen doek, kledingstuk of mondmasker zonder het hoofd te bewegen.
- Start met ononderbroken borstcompressies, geef **geen** mond-op- mond/masker beademing;
- Gebruik de AED zodra deze er is.
- Hervat daarna continu borstcompressies zonder beademingen.

Als de bhv'er een doek of bijvoorbeeld een kledingstuk van zichzelf over het slachtoffer heeft gelegd, dan is het advies de doek of het kledingstuk te wassen met een normaal kledingwasmiddel voordat het weer wordt gebruikt.

Volgorde van handelen bij de reanimatie van
volwassenen met COVID-19

Wel of niet beademen

Beademen is een belangrijk onderdeel van de reanimatie. Voor bhv'ers geldt, zoals dit ook gold vóór de coronacrisis, dat zij er voor kunnen kiezen geen beademingen te geven als ze dat niet willen of kunnen. Deze keuze geldt uiteraard ook andersom. Bhv'ers kunnen er voor kiezen wel te beademen als het advies is dit niet te doen. Bhv'ers dienen elkaars keuze in deze te respecteren.

Persoonlijke beschermingsmiddelen

Voor zorgmedewerkers van ambulancediensten geldt dat zij veel vaker te maken hebben met patiënten dan bhv'ers, toevallige omstanders en burgerhulpverleners. Dit betekent dat ze een groter risico lopen om besmet te raken. Voor deze groep geldt dan ook dat zij (ook vanuit Arbo overwegingen) vaker gebruik maken van persoonlijke beschermingsmiddelen (pbm). Dit is niet alleen ter bescherming van zichzelf, maar ook ter bescherming van andere hulpverleners en patiënten. Het kan dus gebeuren dat (een deel van de) hulpverleners een vorm van persoonlijke bescherming dragen.

Advies reanimatie van kinderen tot de puberteit

Voor kinderen tot de puberteit gelden de normale richtlijnen inclusief beademen. Alleen als het kind bewezen positief is getest op COVID-19 en nog besmettelijk is, geldt het advies niet te beademen. Uiteraard geldt ook hier dat het een ieder vrij staat toch beademingen te geven.

Advies reanimatie van kinderen vanaf de puberteit

Voor kinderen vanaf de puberteit geldt dezelfde richtlijn als voor volwassenen. Ook als het gaat om de aangepaste COVID-19 richtlijn. Uiteraard geldt ook hier dat het een ieder vrij staat toch beademingen te geven.

Na een eerstehulpinzet

Direct na de eerstehulpinzet moeten bhv'ers de handen en polsen desinfecteren op de werkplek of bij een ambulance of andere aanwezige hulpverleningsvoertuigen.

Klachten?

Bhv'ers die in de dagen/weken na de reanimatie klachten krijgen die mogelijk duiden op COVID-19 kunnen zich laten [testen](#).

Aansprakelijkheid niet vergeten

Informeer bhv'ers over de aansprakelijkheid: zij zijn niet aansprakelijk als ze een bepaalde handeling niet uitvoeren.

9 BRANDBESTRIJDING

Bhv'ers hebben door opleiding en oefening geleerd om een beginnende brand te blussen. Zij weten hoe zij hun voor hun eigen veiligheid kunnen zorgen en welke risico's zij moeten afwegen voordat ze besluiten of een bluspoging mogelijk is. Als een bluspoging niet mogelijk is, zullen ze de brandweer waarschuwen en gaan ontruimen.

Het is **niet** veilig om medewerkers die deze opleiding en training niet hebben gevolgd, en dus niet competent zijn, de bhv-taak bij brand te laten uitvoeren. De bhv-taak bij brand moet altijd door competente bhv'ers worden uitgevoerd. Zorg dat deze taak altijd geborgd is binnen de bhv-organisatie.

10 ONTRUIMEN

Ook bij een ontruiming (van delen) van het gebouw of terrein zijn de RIVM richtlijnen van kracht.

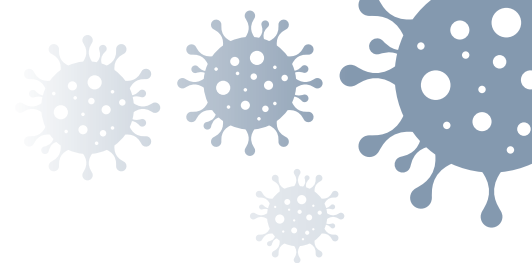
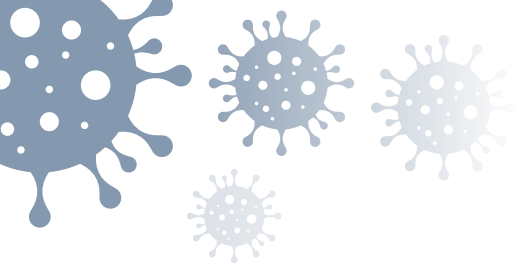
- Neem de regels voor social distancing in acht: zorg voor 1,5 meter afstand. Bij het preventief ontruimen van een compartiment waar geen brand is, is dat mogelijk en moet de bhv er op toezien dat het ook gebeurt. Bij een ontruiming waarbij medewerkers in een levensbedreigende situatie komen, wordt het lastig om 1,5 meter afstand te bewaren en gaat het redden van leven vóór.
- Beoordeel of de verzamelplaats groot genoeg is als de 1,5 meter in acht wordt genomen. Als de verzamelplaats te klein is, zorg dan voor een ander plek of pas de procedure aan. Maak bijvoorbeeld afspraken met buurbedrijven over het gebruik van hun verzamelplaats, laat medewerkers buiten het terrein wachten of laat ze naar huis gaan.
- Bij onderbezetting van de bhv-organisatie, kunnen medewerkers na instructie door de bhv helpen bij een ontruiming. Maak afspraken over:
  - wie in de gaten houdt of iedereen buiten is op de verzamelplaats,
  - wie de 1,5 meter afstand bewaakt tijdens de ontruiming en op de verzamelplaats,
  - wie de hulpdiensten opvangt.

11 OEFENEN

- Ook bij (ontruimings)oefeningen zijn de RIVM richtlijnen van kracht.
- Oefen de eventuele aanpassingen in het bhv-plan met behulp van een table-top oefening. Laat medewerkers die tijdelijk een taak hebben binnen de bhv meedoen aan de oefening.

12 BASISCURSUS/HERHALING EN CERTIFICERING

- Bedrijfshulpverleners die nog moeten worden opgeleid of moeten herhalen kunnen tijdens de COVID-19 pandemie toch vast starten door het theoriedeel via [e-learning](#) te volgen. Het praktijkdeel van de cursus/herhaling kan dan op een later moment worden gepland.
- Laat ook medewerkers die tijdelijk een bhv-taak hebben gebruik maken van e-learning om zich te verdiepen in de alarmering en ontruiming.
- NIBHV heeft een regeling voor bhv'ers om hun certificering geldig te houden. Infomeer hiernaar bij de bhv-opleider.
- NIBHV heeft een [protocol](#) voor veiligheidscursussen en examens opgesteld. In dit protocol zijn ook richtlijnen voor incompany cursussen opgenomen. Opleiders die volgens dit protocol werken, bekijken bij de intake voor een incompany cursus of de locatie geschikt is om cursussen en examens volgens het protocol af te nemen. De instructeur zal kort voor aanvang van de cursus controleren of de locatie inderdaad aan de richtlijnen voldoet. Mocht dat niet het geval zijn, dan kan de cursus niet doorgaan.

**Zorg ook nu
voor een veilige
werkomgeving
voor je bhv'ers,
je medewerkers,
je klanten en jezelf!**